

Andreaskyrkan

INFORMATION FRÅN ANDREASKYRKAN
EQUENIAKYRKAN SÖDERMALM

Vi bildar oss

Nr 3 2022

september - november 2022

De kallades lärjungar

Det är viktigt att titta bakåt lite då och då, när man rör sig framåt. Antingen man åker bil, cykel eller annat färdmedel. Det är bra att titta bakåt också i sitt liv såväl som i kyrkans liv. Vi lär av det som hänt. Vi lär av historien.

De kallades lärjungar, de där tolv som följde Jesus. Ordet lärjunge som i grunden betyder elev. Någon som lär sig av någon annan.

Jesu lärjungar lärde av sin mästare. Men det var inte så mycket lärdom för hjärnan som för hjärtat. Mer praktik än teori, mer att vara än att göra, mer att följa än gå före, en relation mer än en funktion. De delade tre år tillsammans, natt och dag i ur och skur, i livets skola.

Efter Jesus lämnat dem, kommer hjälparen i hans ställe, sanningens Ande, som tillsammans med dem skall fortsätta det han börjat. Att dela de goda nyheterna om Guds rike.

Kyrkan föds, och i den historien lever vi än idag. Den gren av kyrkan Andreaskyrkan är en del av har sitt ursprung i reformationen på 1500-talet.

Ett ord som betytt och betyder mycket för frikyrkorna i vårt land är ordet Frihet. Ända sedan reformationen och från mitten av 1800-talet då frikyrkorna växte fram i Sverige har man kämpat för tanke- och yttrandefrihet, religionsfrihet, en fri kyrka och mänskliga rättigheter.

Dessa friheter har inte varit självklara. I Sveriges första frikyrkoförsamling som bildades 1848 i Vallersvik på västkusten gällde en person-en röst, oavsett om du var godsägare eller dräng, fattig eller rik, kvinna eller man. Demokratin var född i vårt land!

Kampen för demokrati fortgår än idag. Andreaskyrkan fortsätter uppdraget som startade för tvåtusen år sedan, tillsammans med många andra, genom det vi vill vara och göra, som du kan läsa en del om i denna församlingstidning. Välkommen att finnas med i den kampen, du också!

Mats Carlsson

Jag lär mig så mycket nytt!

I snart 25 år har Hanna varit medlem i Andreaskyrkan och även när hon inte är där så ofta känner hon sig alltid hemma i kyrkan.

- Som nyinflyttade letade jag och min man Samuel efter församling och gick till flera olika kyrkor. Vi fick tips om Andreaskyrkan och där kände jag mig hemma och välkommen.

- Det som fått mig att stanna är gudstjänsterna. De känns uppriktiga, ärliga och får mig att reflektera,

säger Hanna och fortsätter att berätta att församlingsmedlemmar och vänner också är viktiga.

För några år sedan valde Hanna att skola om sig och sedan tre år tillbaka är hon trädgårdsmästare.

- Även om det var utmanande att börja om var upplevelsen övervägande positiv. Jag hade en stor del av min identitet i mitt jobb och trivdes egentligen bra, men det var inte hållbart och jag blev sjukskriven för utmattnings.

- Tidigare jobbade Hanna som lärare och hon beskriver det som en lyx att få byta roll och ta in ny kunskap.

- Det största positiva är att jag lärt mig så mycket nytt!

Namn: Hanna Allert Karlsson

Ålder: 51 år

Bor: Älta

Text: Olivia Elveborg

Foto: Privat

Omslagets foton: Karin Egerhag, Anders Johnson

Det här är Andreaskyrkan:

Vi vill vara en kyrka, öppen för mötet mellan Gud och människor och människor emellan.

Vår önskan är att ge utrymme för en resonerande tro, präglad av den värme och generositet som kännetecknade Jesus.

Andreaskyrkan har tillhört Svenska Missionskyrkan som nu ingår i Ekumeniakyrkan tillsammans med Svenska Baptist-samfundet och Metodistkyrkan.

Ekumeniakyrkan

Alla ska känna sig välkomna!

Vår målsättning är att skapa mötesplatser där olika grupper i församlingen ska känna sig hemma. En del av dem är åldersegrerade, då vi tror att det ibland behövs sådana platser. De här grupperna skiftar över tid, eftersom behoven och förutsättningarna förändras. Arbetet med barn och unga leds av vår pastor Elisabet Ravelojaona, tillsammans med vårt utskott för barn, unga och familj.

Foto: Elisabet Ravelojaona

Just nu söker vi fler som har möjlighet att vara ledare i grupperna. Det kan innebära ett regelbundet engagemang, eller att komma som gäst vid något tillfälle. Ta gärna kontakt med Elisabet Ravelojaona om du är intresserad. För kontaktuppgifter se nedan.

Gudstjänst för och med alla åldrar

En gång i månaden är vår gudstjänst skapad på ett sätt som vi tror fungerar bra för alla åldrar. Det innebär att vi använder oss av fler kreativa uttryck än annars och att de talade partierna är mer komprimerade. Tanken är att de ska passa för både barn och vuxna, men också att de som medverkar ska representera olika åldersgrupper. Vill du vara med i det arbetet är du välkommen att kontakta vår pastor Elisabet Ravelojaona.

Hösten 2022

11 september	11.00 Gudstjänst med och för alla åldrar <i>Går det att älska alla?</i>
9 oktober	11.00 Gudstjänst med och för alla åldrar <i>Sångens språk.</i>
13 november	11.00 Gudstjänst med och för alla åldrar med nattvard <i>Följ med och se!</i>
11 december	16.00 Julkonsert med Con Spirito - obs tiden Luciatåg med barn och ungdomar
24 december	10.00 Samling kring krubban

Andreasfreda – vår fritidsklubb för åk 4 och uppåt

Vi möts ungefär tre av fyra fredagar 15.30 – 17.30. Samlingarna startar med gemensamt fika, därefter fortsätter vi med dagens programpunkt. Det kan vara allt ifrån bakning och spel till skapandet av filmer och bilder. Programmet som helhet, med aktuella datum hittar du på vår hemsida.

Tacolördag – för ungdomar på högstadiet

Det här är en ny träffpunkt. Under hösten möts vi till fem kvällar, oftast på lördagar, men inte alltid. Vi träffas för att laga mat och äta tillsammans. Varje kväll har ett tema. Det kan vara allt från att se film för att samtala kring, till att skapa eget, sällskapsspel, eller något annat som gruppen är intresserad av.

Vi möts 17.00 – 21.00, den 20 augusti, 10 september, 3 november (obs torsdag) och 2 december (obs fredag).

Ung kväll – för gymnasieåldern och uppåt

Vi startar kvällen med att laga mat och äta tillsammans. Varje kväll har ett tema som vi antingen samtalar kring eller gör något praktiskt av. Kvällen avslutas med en enkel andakt. Deltagarna är själva med och styr mycket av innehållet i kvällarna.

Vi möts varannan fredag 18.30 – ca 22.00.

Soppa + samtal om Bibeln och livet – för unga vuxna

En fast grupp för unga vuxna, som möts tisdagskvällar. Vi turas om att ansvara för kvällens soppa, delar vardagen med varandra när vi äter och fortsätter sedan med samtal kring Bibeln och reflekterar kring vad texterna betyder för oss idag. Just nu läser vi Lukasevangeliet tillsammans.

Tisdagar 18.00. En del av Universitetskyrkans verksamhet, men du behöver inte vara student för att vara med.

Universitetskyrkan

Ansvarig för verksamheten för barn, unga och unga vuxna är pastor Elisabet Ravelojaona. Ta gärna kontakt om du har frågor kring grupperna, vill anmäla dig eller engagera dig på något sätt.

elisabet.ravelojaona@andreaskyrkan.se eller 070 – 682 55 09

Film om historien inspirerade till samtal

Andreaskyrkan har en stolt historia som går tillbaka till andra hälften av 1800-talet. Själva kyrkan invigdes 1877. Men kyrkan och församlingen är ingen isolerad företeelse utan har varit och är en del av en rörelse som när den växte fram kom att omskapa det svenska samhället.

Om detta handlar filmen *Frikyrkans historia* som tagits fram av religionsvetaren och journalisten Fredrik Lindé. Efter gudstjänsten i Andreaskyrkan den 21 augusti visades filmen, som är en timme lång. Därefter följde ett kort gemensamt samtal.

Filmen gör ett historiskt svep, från vad som ses som det första baptistiska dopet i Sverige 1848, fram till våra dagar, med frågor om frikyrkorörelsens utmaningar i dag. Med de nya fria församlingarna som skapades för ungefär 150 år sedan växte erfarenheter av demokrati. Här kunde både män och kvinnor, fattig och rik, bildad och den utan skolgång vara med.

I samtalet ansåg många att det var en bra film. Fint att få en fördjupad bild av den historia som Andreaskyrkan är en del av, menade flera. Här är några av rösterna.

- Det var intressant att se att frikyrkorörelsen växte fram bland människor med små resurser.
- Demokratifrågan var viktig då, och den är nog viktig också idag, fast på ett annat sätt.
- Det är väl inte helt korrekt att tala om "Frikyrkan" som om den är en, eftersom det också finns mycket som skiljer de olika frikyrkosamfundet.

Det konstaterades att kamp för nykterhet, hälsa och utbildning varit central i frikyrkorna, inte minst inom den internationella missionen. Någon konstaterade:

- Idag finns andra utmaningar, som ensamhet och existentiell hälsa.

Magnus Stenberg

Hälsning från Equmeniakyrkans kyrkokonferens

460 ombud ifrån hela vårt land samlades till Kyrkokonferens för Equmeniakyrkan i västgötska Vårgårda 10–14 augusti. Efter tre dagars digitala förhandlingar fortsatte konferensen på plats.

Gudstjänster, seminarier och förhandlingar blandades till en fin helhet. Den motion som fick mest utrymme gällde stadgar vid val av kyrkoledare. Skall kyrkostyrelsen ensam presentera en kandidat efter att ha tagit emot förslag från församlingarna tidigare? Eller kan sittande konferens rösta fram en helt annan person? Vad är mest demokratiskt? Det tyngsta argumentet under förhandlingarna blev att församlingarna som redan valt kyrkostyrelsen behöver visa förtroende för dess arbete att hitta en god kyrkoledare. Konsensusmetoden visade att kyrkostyrelsens förslag i denna fråga hade ett tydligt stöd ifrån majoriteten av ombuden.

Förutom förhandlingar presenterade kyrkoledarna under konferensen arbetet kallat; Färdplan – ett kyrkoledarbrev med perspektiv för vägen vidare. En möjlighet för församlingar att arbeta med och reflektera kring. Likaså presenterades det färdigställda arbetsmaterialet om HBTQ-frågor, för fortsatt bearbetning i församlingarna.

Konferensen avtackade Andreaskyrkans ordförande Torbjörn Jacobsson som under nio år suttit med i kyrkostyrelsen.

Under konferensen presenterades också ett 20-tal medarbetare som nu går ut i vägledningsår, och ett 20-tal medarbetare ordinerades till tjänst i Equmeniakyrkan. Nästa år inbjuder region syd till ny kyrkokonferens.

Text och foto: Göran Gustafson

Bildning med Bilda i Andreas

I Andreaskyrkan firas gudstjänst varje söndag. Det är självklart. Men kyrkan är också en plats för folkbildning och kultur. Så har det varit alltsedan början, även om vi kanske inte alltid tänker i de banorna.

Sjunger du i Con Spirito, eller gjort tidigare? Eller deltagit i en studiecirkel, en samtalsgrupp eller varit med på en film- och samtalskväll? I så fall har du tagit del av kultur- och folkbildningsverksamheten som sker i Andreaskyrkan.

Denna verksamhet sker i samverkan med Studieförbundet Bilda, ett studieförbund som bildades för 75 år sedan, i augusti 1947, och som i år därför har jubilerat lite extra. Att Andreaskyrkan, liksom andra församlingar knutna till Equmeniakyrkan, samarbetar med Bilda är självklart. Det var ungdomsföreningarna i kyrkans grundarsamfund, i Baptistsamfundet, Metodistkyrkan och Missionsförbundet – som skapade studieförbundet.

Bildningsarbetet i frikyrkorörelsen är dock betydligt äldre än studieförbundet. Den har utgjort en integrerad del i rörelsen alltsedan dess början i mitten av 1800-talet. Under många år talade man om en läsarrörelse.

Ungdomsföreningarna inom den tidiga frikyrkorörelsen började snart bygga upp egna bibliotek. Detta var ju långt innan det fanns några allmänna bibliotek, men läshungern och bildningstörsten var stor. Så också i Andreaskyrkan.

Conny Björkvall, medlem i församlingen med god koll på historien, vet att berätta:

- För omkring 100 år sedan hade ungdomsföreningen i Andreas ett eget fysiskt bibliotek i huset bakom kyrkan. Här fanns på frivillig väg utsedda bibliotekarier och tjänstgöringslistor, berättar han.

Kultur- och bildningsverksamhet har alltid varit viktigt i Andreaskyrkan. Här en bild från en samling runt 1900. Bild från SMF:s arkiv.

- Där fanns uppbygglig litteratur av olika slag och böcker om väckelsens och missionens historia som ungdomarna kunde få låna gratis. Om man inte lämnade tillbaka boken efter utsatt tid blev det böter.

Så här såg det allmänt ut inom frikyrkorörelsen. Men också inom arbetar- och nykterhetsrörelsen. Ungdomsföreningar inbjöd till studiecirklar och föreläsningar. Men också till att delta i sånggrupper och orkestrar.

I samhället, i riksdagen och i de politiska partierna, var det inte svårt att snart se nyttan av en sådan här frivillig, ofta ideellt driven, bildnings- och kulturverksamhet. En bit in på 1900-talet öppnades för möjligheten att få anslag från staten. Men för detta behövde organisationerna inom folkrörelserna bilda studieförbund. Förbundens uppgift blev att ta fram studieplaner och studiematerial, men också att se till att det var ordning och reda på regler, rutiner och inte minst pengar.

Studie- och kulturverksamheten har självklart utvecklats och breddats genom decennierna. Men det finns vissa särmärken som hela tiden varit i fokus.

Fri och frivillig

Folkbildningen är fri och frivillig. Det är människor som har lust att delta som genomför den. Här finns ingen plikt, inga betyg och inga centralt uppgjorda läroplaner. Och det är deltagarnas intressen som är utgångspunkten. På så vis finns ett underifrånperspektiv inom folkbildningen. Den handlar inte om att pådyvla människor en lära eller ideologi. Utan att låta människor själva, utifrån sina frågor och intressen, söka kunskap, tillsammans med andra. På så vis går folkbildningspedagogiken på tvärs mot alla auktoritära idéer och strukturer.

Idag är Bilda ett betydligt bredare studieförbund än det som skapades 1947. De ortodoxa kyrkorna i Sverige liksom Katolska kyrkan är också medlemmar. Här finns också en bred verksamhet utan direkt koppling till medlemsorganisationerna. Utgångspunkten är en positiv människo- och kunskapssyn som har sin grund i kristen livsåskådning.

Kören Con Spirito, bibelsamtalsgrupper, bokcirklar, Alphagrupper, seminarier med Peter Halldorf, Tala film – tala liv, pilgrimsvandringar, skapardagar och otaliga konserter. Allt är exempel på den breda folkbildnings- och kulturverksamhet som sker i ett samarbete mellan Andreakyrkan och Studieförbundet Bilda.

*Magnus Stenberg
Författare till boken Rum för möten, som skildrar Bildas 75-åriga historia*

Livsberättargrupper

Den 21 september samlas vi till Livsberättargrupper för deltagare som nått pensionsålder. Där delar vi under hösten med oss av erfarenheter och upplevelser under olika delar av livet. Vi ser fram mot intressanta, roliga och angelägna erfarenheter som väcker igenkännandets glädje och bygger broar mellan människor.

Att berätta om dessa samlingar i just det här numret, där mycket handlar om folkbildning, kändes först lite främmande. Men så insåg vi att dessa samlingar blir en form av folkbildning. En modern form av ”berättande vid lägerelden”. Genom att sätta ord på våra tankar, upplevelser och erfarenheter så kommer vi på köpet att för oss själva dokumentera en tid som varit. Samlingarnas fokus ligger på det deltagarna väljer att berätta - något som pekar på första delen av ordet ”folkbildning”. Och genom att dela både erfarenheter och upplevelser så breddas perspektivet från ”kunskap” till ”bildning” - en länk till sista delen av ordet ”folkbildning”.

Välkomna att ta kontakt med oss om ni vill veta mer eller ingå i en Livsberättargrupp. Mejla conny@andreakyrkan.se eller prata med någon av oss när vi möts i kyrkan.

Birgitta Furuhagen och Conny Björkvall

Foto: Karin Egerhag

September

---

11 söndag

Går det att älska alla?

11.00 Gudstjänst för och med alla åldrar
Elisabet Ravelojaona, Tina Bergholm.

13 tisdag

11.30 Lunchbön
Se notis sid. 13.

12.00 Öppen kyrka
Se notis sid. 13.

14 onsdag

12.00 Lunchmusik med onsdagscafé
Se notis sid. 14.

15 torsdag

19.00 Digitalt bibelsamtal - terminsstart
Se notis. sid. 15.

16-17/9 Gemenskapsdag Gålögården
Se notis sid. 15.

18 söndag

Enheten i Kristus

11.00 Gudstjänst
Ingrid Svanell, sjukhuspastor.
Mats Carlsson,
diakonala utskottet.
Emma Wrangsjö, piano.

Information och samtal om sjukhus-
kyrkan vid kyrkfikat. Se notis sid. 15.

22 torsdag

18.30 Tala film-Tala liv
Vi ser filmen *The Father*.
Se notis sid. 15.

23 fredag

15.30 Andreasfreda'

25 söndag

Ett är nödvändigt

11.00 Gudstjänst
Mats Carlsson, Tina Bergholm, kören
Con Spirito. Karin Kjellberg, piano.
Lunch, se notis. sid. 16.

28 onsdag

12.00 Lunchmusik med onsdagscafé
18.30 Andreaskyrkan läser I
Se notis sid. 16.

30 fredag

15.30 Andreasfreda'
18.30 Ung kväll

Oktober

---

2 söndag

Änglarna

11.00 Andreasmässa
Elisabet Ravelojaona.
Richard Donselius, musik.

Con Spirito sjunger i Borås
Equmeniakyrka.

7 fredag

15.30 Andreasfreda'

8 lördag

17.00 Tacolördag

9 söndag

Sångens språk

11.00 Gudstjänst för och med alla åldrar
Elisabet Ravelojaona. Joel och Matilda
Egerhag, sång och musik.

12 onsdag

12.00 Lunchmusik med onsdagscafé
18.30 Andreaskyrkan läser II

14 fredag

15.30 Andreasfreda'
18.30 Ung kväll

16 söndag

Att lyssna i tro

11.00 Gudstjänst
Mats Carlsson. Ingrid M Lindhe,
sång. Karin Kjellberg, piano.
Insamling till Equemenia.

20 torsdag

18.30 Tala film-Tala liv
Vi ser filmen *Mass*.

21 fredag

15.30 Andreasfreda'

22 lördag

10.00-16.00 Retreatdag.
Se notis sid. 16.

23 söndag

Trons kraft

11.00 Gudstjänst
Mats Carlsson, Tina Bergholm.
Anna Nordgren, sång.

26 onsdag

12.00 Lunchmusik med onsdagscafé
18.30 Andreaskyrkan läser III

28 fredag

15.30 Andreasfreda'
18.30 Ung kväll

30 söndag

Att leva tillsammans

11.00 Gudstjänst
Mats Carlsson. Karin Egerhag, fiol.
Karin Kjellberg, piano.

November

---

3 torsdag

17.00 Tacolördag på en torsdag

5 lördag Alla helgons dag

12.00-14.00 Öppen kyrka
Ljuständning med tacksägelse.
Elisabet Ravelojaona.
Vernissage. Se notis sid. 17.

6 söndag

Så länge ljuset finns - Vårt evighetshopp
16.00 Musikgudstjänst i allhelgonatid
Tina Bergholm, kören Con Spirito,
Elisabet Ravelojaona. Se notis sid. 17.

9 onsdag

12.00 Lunchmusik med onsdagscafé

11 fredag

15.30 Andreasfreda'
18.30 Ung kväll

13 söndag

Följ med och se!

11.00 Andreasmässa för och med alla åldrar. Elisabet Ravelojaona.

Karin Kjellberg, piano.

17 torsdag

18.30 Tala film-Tala liv

Vi ser filmen *As in heaven*.

19 lördag

9.30 Lördagsfrukost. Se notis sid. 17.

20 söndag

Kristi återkomst

11.00 Gudstjänst

Karin Wiborn, biträdande kyrkoledare
Equmeniakyrkan. Mats Carlsson,
Tina Bergholm. Anna Kastemyr, sång.

I samband med kyrkfikat -
information och samtal om Equme-
niakyrkans arbete. Se notis sid. 17.

23 onsdag

12.00 Lunchmusik med onsdagscafé

25 fredag

15.30 Andreasfreda'

18.30 Ung kväll

27 söndag

Ett nådens år

11.00 Adventsgudstjänst

Elisabet Ravelojaona, Mats Carlsson,
Tina Bergholm, kören Con Spirito,
Brass Andreas.

December

---

2 fredag

15.30 Andreasfreda'

3 lördag

17.00 Tacolördag

4 söndag

Guds rike är nära

11.00 Andreasmässa

Elisabet Ravelojaona.

David Berjlund, sång och gitarr.

Karin Kjellberg, piano.

**Alla förmiddagsgudstjänster
avslutas med fika**

Lunchbön

Varje tisdag kl. 11.30 möts vi till
lunchbön i andaktsrummet.

Öppen kyrka

Från och med tisdag 6 september har
vi Öppen kyrka varje tisdag kl. 12-15.
Kyrkan är öppen för andakt och för
att tända ljus. Det finns en med-
människa att tala med och vi har en
enkel servering för att kunna umgås.

Lunchmusik med onsdagscafé

Under hösten erbjuds du att sitta ner och lyssna på musik tillsammans med andra. Fri entré. Efteråt finns möjlighet att stanna kvar, köpa fika eller enkel lunch och umgås en stund. Välkommen!

Onsdagar kl. 12.00 - 12.40

14 september

Jazziga toner

Erik Palmberg, trumpet
Anton Dromberg, piano

28 september

Klassiska mästerverk

Edward Ahlbeck-Glader, cello och piano
Theodor Ahlbeck-Glader, piano
Tilde Ahlbeck-Glader, piano och sång

12 oktober

Sommarens sista ros

Tina Bergholm, sång och piano

26 oktober

Kvinnliga komponister

Katarina Rudéus, orgel

9 november

Från alp till fjäll

Tina Bergholm, sång
Unni Eriksdotter, piano och kulning
Lena Jonhäll, klarinett

23 november

Dansa med vinden

Björn Zetterqvist, sång och gitarr
Anna Nordgren, sång
Karin Egerhag, fiol
Mats Carlsson, bas

7 december

Ljus för varandra

Eva Svedberg, sång
Karin Kjellberg, piano

Digitala bibelsamtal

I höst möts vi åter till bibelsamtal digitalt. Vi fortsätter att läsa Lukas-evangeliet. Start torsd 15/9 kl. 19.00. För mer information - kontakta pastor Mats Carlsson - se kontaktuppgifter på sista sidan.

Gemenskapsdag på Gålögården - Del av något större

Fredag kväll till lördag kväll 16-17 september inbjuder vi till höstens gemenskapsdag på Gålögården. Vi satsar som förra året på en dag, med möjlighet för de som vill att sova över en natt, fredag-lördag. *Del av något större* är temat för vår dag. För mer information - se vår hemsida eller kontakta pastor Mats Carlsson. Varmt välkommen till en fin inledning på hösten!

Diakonins dag med Sjukhuskyrkan

Söndagen 18 september firar vi diakonins dag i samband med för-middagsgudstjänsten. Diakonala utskottet finns med i vår gudstjänst tillsammans med sjukhuspastor Ingrid Svanell som arbetar på St Görans sjukhus. Efter gudstjänsten är Ingrid också med och berättar om sjukhuskyrkans arbete i Stockholm.

Tala film - Tala liv

Tala film - Tala liv är en mötesplats för att se bra film som berör. Efter filmen får vi möjlighet att dela våra upplevelser i en mindre samtalsgrupp, lyssna in varandras berättelser och på det sättet få en rikare filmupplevelse. En filmkväll börjar kl. 18.30 och slutar senast kl. 21.00. Det är fri entré.

Program hösten 2022:

Torsdag 22 september
Vi ser filmen *The Father*.

Torsdag 20 oktober
Vi ser filmen *Mass*.

Torsdag 17 november
Vi ser filmen *As in heaven*.

Torsdag 8 november
Vi ser filmen *Dag för dag*.

Mer information om filmerna finns i en broschyr i kyrkan och på vår hemsida. Ansvarig för filmkvällarna är pastor Mats Carlsson.

Pastor Mats bjuder till fest

Jag fyller 60 år och vill gärna fira detta med er i Andreaskyrkan. Söndagen 25 september firar vi gudstjänst under temat *Ett är nödvändigt*. Tina Bergholm och vår kör Con Spirito spelar och sjunger i gudstjänsten. Efter gudstjänsten bjuds till lunch och tillfälle att umgås. Vill du ge en gåva får du gärna ge till Equemeniakyrkans internationella katastroffond, till förmån för krigets offer i Ukraina. Swisha till 900 32 86, och märk gåvan ”Ukraina”.

Endagsretreat

Visbeten, tystnaden och vilan

22 oktober 10.00 – 16.00

En dag i tystnad tillsammans med andra. En dag för att andas, vara och hämta ny kraft.

Under dagen inbjuds till ett par bibelmeditationer.

Pris, inklusive lunch: 80 kr/ studerande och arbetssökande. 150 kr/övriga.

Anmälan och frågor: Pastor Elisabet Ravelojaona - se kontaktuppgifter på sista sidan. Anmälan senast 16 oktober.

Andreaskyrkan läser

Vi inbjuder till en ny mötesplats i Andreaskyrkan i höst: Andreaskyrkan läser. Enkelt kan man säga att det är en bokcirkel, där vi kommer läsa ett antal olika böcker tillsammans, reflektera och samtala om dem vid tre tillfällen. Vi gör det tillsammans med studieförbundet Bilda.

Första boken blir av den danska författaren Charlotte Rörth: *Jag mötte Jesus*. Några rader om boken: ”*Jag mötte Jesus* är en personlig, existentiell berättelse om tro och tabu i Skandinavien, där religiösa upplevelser och erfarenheter är något av de mest privata definitivt något att hålla för sig själv om man vill undvika att bli sedd som psykiskt obalanserad eller komplett galen”.

Charlotte Rörth är journalist och författare. Efter succén med *Jag mötte Jesus* har hon blivit flitigt bokad som föreläsare inom existentiella frågor.

Vi möts tre onsdagkvällar i Andreaskyrkan kl. 18.30-20.00. Passar det bättre för någon att mötas digitalt kanske vi kan ha en sådan grupp också. Datumen blir; 28/9, 12/10, 26/10. Anmälan till pastor Mats senast 18/9.

Besök www.andreaskyrkan.se!
Vi finns också på Facebook och Instagram.

Allhelgonahelgen

Alla helgons dag, lördag 5 november, inbjuder vi till Öppen kyrka kl. 12.00 – 14.00. Samtidigt blir det vernissage av en utställning med foton och tavlor av Christina Zvejnieks.

Vi möts till andakt med tacksägelse och ljusständning och minns dem som avlidit under året.

Söndag 6 november firar vi Sång- och musikgudstjänst kl.

16.00. Kören Con Spirito sjunger under temat *Så länge ljuset finns*. Det ges möjlighet till ljusständning och tid att minnas dem vi saknar. Insamling till musikverksamheten.

Orgeln

Under september kommer orgeln att rengöras och justeras. Arbetet utförs av Magnus Blix. Det är ett välbehövligt arbete som nu äntligen blir gjort.

Lördagsfrukost

Lördag 19 november inbjuder vi på nytt till lördagsfrukost i Andreakyrkan. Vi börjar med att äta en god frukost tillsammans för att sedan lyssna till David Thurffjell, som håller ett föredrag med temat *Det gudlösa folket – Granskogsfolket – de postkristna svenskarna och religionen*. Han gav 2015 ut boken *Det gudlösa folket – de postkristna svenskarna och religionen*, och 2020 boken *Granskogfolk – hur naturen blev svenskarnas religion*. Se vidare intervjun med David i denna tidning på sid. 18.

Karin Wiborn gästar Andreakyrkan

I samband med gudstjänsten 20 november gästar biträdande kyrkoledare i Eumeniakyrkan, Karin Wiborn

Andreakyrkan. Karin predikar i förmiddagsgudstjänsten och finns med vid kyrkfikat efteråt och berättar om det som är aktuellt, i och genom Eumeniakyrkan.

Foto: Peter Hoelstad

Är naturen svenskarnas nya religion?

Lördagen 19 november gästar David Thurfjell Andreaskyrkan i samband med vår lördagsfrukost. Jag ställde några frågor till honom inför besöket.

Vem är David Thurfjell och hur ser ditt yrkesarbete ut just nu?

- Jag är religionshistoriker och professor i religionsvetenskap på Södertörns högskola.

Dina två senaste böcker handlar om de postkristna svenskarna och religionen – varför har du skrivit dem?

- Jag har tidigare forskat om religion inom olika minoritetsgrupper, bland annat romer och muslimer i Sverige. Minoritetsperspektivet gjorde att jag på ett nytt sätt fick syn på den svenska majoritetsbefolkningen, som jag själv tillhör. Jag har därför delvis skiftat fokus för att studera denna.

Sverige är ett av världens mest sekulariserade länder. Vad beror det på?

- Det beror lite på vad man menar med att vara sekulariserad. På många sätt är vi inte så sekulariserade som vi tror och det är den dubbelheten som jag tycker gör temat intressant. Sekulariseringen som ändå finns beror på flera olika faktorer. Välfärden, de radikala inslagen i vår politiska historia och den religiösa homogeniteten som funnits tidigare spelar in. Men det gör också det lutherska arvet samt berättelsen om en svensk exceptionalism.

Varför utmärker vi oss så mycket när det gäller religion?

- Den relativt ljumma graden av nationalism i Sverige tror jag gör att vi utmärker oss också från våra närmsta grannar. Det har i sin tur nog att göra med att vi inte har samma krigserfarenhet som dem.

Fyller något annat den roll som kristendomen en gång hade för många i det här landet?

Foto: Anna Hartvig

- Ja men eftersom kristendomen innefattade så många delar är det olika saker som fyller rollen. Skolan, socialtjänsten, kommunadministrationen, media och domstolsväsendet fyller den samhällsroll som kristendomen hade tidigare. På nån sorts privat nivå kan det vara sådant som fritidsintressen, konst, litteratur, romantisk kärlek och, som jag intresserat mig särskilt för, naturen.

Vad ser du som kyrkans stora utmaning idag i att möta svenskarnas andliga längtan och existentiella frågor?

- Det finns många utmaningar och det beror på vilken kyrka vi talar om. För den gamla statskyrkan är utmaningarna annorlunda än för frikyrkorna, för ortodoxer, katoliker och orientaliska kyrkor är det ytterligare annorlunda. En stor utmaning för alla är att för sig själv formulera varför man finns och vad det är man egentligen vill erbjuda människor. Denna utmaning delar man med alla rörelser som formulerat sin problembeskrivning i en annan tid.

Mats Carlsson

**Andreaskyrkan
Equmeniakyrkan Södermalm**

Högbergsgatan 31
116 20 Stockholm
www.andreaskyrkan.se

Pastor och församlingsföreståndare:

Mats Carlsson
Mobil: 0708-67 13 14
mats.carlsson@andreaskyrkan.se

**Pastor, inriktning barn o ungdom
och Studentpastor på Södertörns högskola:**

Elisabet Ravelojaona
Mobil: 0707-58 55 61
elisabet.ravelojaona@andreaskyrkan.se

Församlingsmusiker:

Tina Bergholm
Mobil: 0708-99 63 31
tina.bergholm@andreaskyrkan.se

Administrativ assistent:

Karin Egerhag
Mobil: 070-710 07 27
karin.egerhag@andreaskyrkan.se

Lokaluthyrning:

Pheabe Gabriel
Mobil: 079-074 84 20
uthyrning@andreaskyrkan.se

Församlingens bankgiro:

5052-8041

Församlingens bankkonto:

Swedbank
8327-90148 581 069

Swishnummer:

1230294439

Församlingsnummer:

2500

Styrelsen:

styrelsen@andreaskyrkan.se

Styrelsens ordförande:

Torbjörn Jacobsson
ordforande@andreaskyrkan.se

Redaktionskommitté:

Magnus Stenberg
Göran Gustafson
Olivia Elveborg
Mats Carlsson
Layout: Karin Egerhag

Ansvarig utgivare:

Elisabet Ravelojaona

*Våra kulturarrangemang och
studieverksamhet sker
i samarbete med Bilda.*